

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za tri leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četiri leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 51.

V Ljubljani, v soboto 2. marca 1895.

Letnik XXIII

Židovsko vprašanje.

Dobro je, da se od zopernega, od volitev do volitev se tem živeje prenavljajočega domačega boja, ozremo včasih po svetu in razmatramo kako važno, bodočnosti pota pripravljajoče vprašanje. V avstrijskem časopisu se sedaj vzletja na dolgo in široko govori o romanu kardinala Schönborna v Rim. Liberalne v židovsko varstvo lajajoče pse vodi primadona-lajavka „N. Fr. Pr.“ Čudovito je, kaj vse ta list ve. V svojih poročilih iz Rima poroča natanko, kako so se izrazili sv. Oče, kako je govoril in kaj misli Rampolla, kaj pravijo druge uplivne osebe. Predrznost, ki jo razvija v svojih poročilih, zasluži, da se ji pridene ime časnikarske pouličnice. „Vaterland“ in za njim katoliški listi so vsi odločno naznanjali, da namen Schönbornovemu romanu ne more biti drugačen, nego pokloniti se Kristusovemu nasledniku in prejeti od njega očetni blagoslov. N. Fr. Pr. pa hoče le vedeti, da je praški kardinal v imenu avstrijskih škofov in v sporazumljenju z avstr. vlado šel v Rim iskat pomoči proti „nevarnim“ krščanskim socializmom. Dunajska papirna židinja skuša na vsak način doseči, kar ji je pri sreči. Toda po svojih vlastnih poročilih mora priznavati, da praški nadškof ni izročil sv. Očetu nobene spomene v tem obziru in da sploh pri sv. Stolicy nikakor ne misli ničesar storiti proti mladi krščanski ljudski stranki v prid židovskega liberalizma v Avstriji. Zato pozivlje v svojem večerajšnjem članku državo samo, naj v tem obziru nastopi in naj prekucijske kršč. socialiste uniči.

Lepa želja s še lepšimi nagibi in nameni! Židje se boje za svoje prvenstvo, za svoje kupone, za svoje borzne špekulacije. Strah umevamo, a pro-

vzročili ga niso samo kršč. socialisti. Uprav te dni se je razpravljalo v berlinski zbornici predlog proti židovstvu. Konservativci so predlagali, naj se vsem tujim židom zapre meja v nemško državo in antisemitje so temu dostavljali, naj se vsi inozemski židje izženó. Predlogu so se ustavljali socialni demokrati in liberalci. Odložil se je. Toda na dnevnem redu je bil, kakor je v celi Evropi na dnevnem redu židovsko vprašanje. Tisti predrzni židje in nesramni liberalci, ki že desetletja sem zastupljajo dušo in telo krščanskim narodom, ki vničujejo sadove krščanske omike in izsesavajo vedno gorje delavsko moč krščanskega ljudstva, hočejo nakrat veljati — za zatirane. To je prva laž v ti zvito prirejeni borbi za kapitalistični obstanek. Lažij je pa še cela vrsta.

Sedaj, ko se i vera i sv. Oče kliče na pomoč židovstvu, je nujna potreba, da si s katoliškega stališča pojasnimo svoje pravice in svoje zahteve v tem obziru in da trezno in pošteno pripomoremo v javnem mnenju resnici do zmage — tudi glede židovskega vprašanja, tem bolj, ker vzletja katoliški cerkvi očitajo, da se premalo ustavlja protisemitskim agitacijam.

Židovsko vprašanje torej imamo. Ali je treba to še dokazovati. Menimo da ne. „Nemožno je, da bi si zakrivali, da židje sedaj vladajo Avstrijo. Zakonodajstvu, pravništvu (po odvetniškem vplivu), upravi morda manj, parlamentarizmu, vsemu gospodarskemu življenju v državi so premeteno vtisnili pečat svojega duha. Da celo pri vodstvu zunanjih državnih stvari imajo svoj vpliv, če tudi ne gospodujejo, vendar mogočen; da pa sami vladajo v odvetništvu, v medicini, na dunajskem vseučilišču, da o časopisju niti ne govorimo,

je obče znano“. Tako pravi duhoviti socijolog Vogel-sang (Die sozialen Lehren des Freiherrn Karl von Vogelsang 1894. Pressvereinsdruckerei. St. Pölten. str. 188).

Te dni smo dobili drobno knjižico „Ein politisches Situationsbild“. (Wien. Buchdruckerei und Verlagsbuchhandlung Austria), koder neki izkušen konservativen politik slika politične razmere našega časa. Med drugim beremo tam: „Židovsko vprašanje je jedno najvažnejših vprašanj, ki čakajo rešitve in za malo ali za dlje časa bo moralo biti kot točka v programu vladne stranke“. (str. 6.)

O tem smo tudi mi prepričani in zastoj je vse bevskanje židovskega časnikarskega krdela in pomožno tuljenje liberalne druhalice: — židovsko vprašanje se bo moralo preje ali sleje postavno rešiti. Na Ruskem se je to najpreje razmatravalo, na Nemškem se je pričel prvi poskus. — Avstrija ne bo mogla zaostajati. Imenovana knjižica opisuje, zakaj.

„Neovržno dejstvo je, da se večina židov nabira iz ateistov in je sovražna katol. cerkvi in njenim naukom, kakor prav za prav vsaki pozitivni veri. — — — Večji del židov ima take nazore v socialnem in gospodarskem oziru, da jih mora zametovati vsak katoliški socijolog. — — — Največji del židov ni izbirčen glede pripomočkov h bogastvu. Gotovo je, da je žid ošaben in predrzen. — — — Iz vseh teh vzrokov moramo se proti židu bojevati in ga storiti neškodljivega, ne pa ga preganjati iz sovraštva.“

* Pisatelj dokazuje, da škodljivosti židovstva ni vzrok njihova kri in nasvetuje dvojce: 1. Naj bi se židje izključili iz vseh javnih državnih in občinskih

LISTEK

„Narodna marela“.

II.

Človek bi si misli, da bodo poslej „slovenski mareljarji“ bolj previdni s svojo že polomljeno in zakrpano marelo. Toda drugi eksperiment ž njo nam priča, da jih prvi ni prav nič spametoval. Kaj naj rečemo o tem? Sami si morda mislijo, da se jim je vrlo posrečilo; a reči moramo po pravici, da ta drugi naskok z marelo je bil še bolj nesrečen nego prvi. Šarijo in lomastijo s tem čudnim najnovejšim talizmanom, a tega ne opazijo ali pa nočejo spoznati, da udrihajo z narodno marelo po svojih prejšnjih varovancih, po „narodnem ljubljencu“ — božajo pa tiste, zoper katere so navidezno to stvar skovali. Vidi se, da so že popolno zgubili pamet; ali pa jim je pregrozno ropotanje tamborjevega bobna popolno pretreslo in zmešalo možgane. Drugače si ne moremo tolmačiti vseh čudnih dogodkov, katere smo doživeli pri zadnji državnozborni volitvi na Dolenjskem.

Vladni mameluk, Šukljeto sluga, pospeševatelj nemškutarstva na Kranjskem, Višnikar je bil nasprotnik „diki slovenske duhovščine, ljubljencu naroda slovenskega, zavednemu, odločnemu, veleza-sluznemu, poštivovalnemu“ (to so epiteta pobrana iz „Naroda“) profesorju Zupanu. In za koga se je razvela in postavila truma pod „narodno zlimano

marelo?“ Ne za narodnjaka, temveč za nemškutarja, ne za nezavisnega zaslužnega moža, temveč za pohlevnega Šukljetovega slugo, ki je odvisen na vse strani! In zakaj vse to? Glavni in edini vzrok je ta le: „Zupan je duhoven!“ V Novem Mestu je kričal znani kričal na vse pretege po svoje: „E kaj Zupan? Zupan je duhoven! Duhoven je duhoven, naj bo Zupan ali pa kdo drugi!“ In vse, kar leze in kar gre v njegovi pisarni, vse je trobilo isto pesem ustmeno in pismeno. Vse zadolžene reveže so „šraufali“, tako je priznal sam „factotum“ Slančeve pisarne v prevelikem ognju. Vsa „misera contribuens plebs“, ki je bila nedavno v nevarnosti, da se ji vratovi zavijejo, pa je koracala zvečer v kazino, kjer se je pila bratovščina med Slovenci in Nemci.

No, pa novomeškim „purgarjem“ ni toliko zameriti, da so nemškutarsko volili, saj zavedni narodni Slovenci nikoli še niso bili. Njih narodnost se določuje še vedno po poličku vinske kapljice in po poreijonu dišeče pečenke, ako se vse to zastoj dobi. Toda mnogo bolj se sme to v zlo šteti Višnjancem, ki so se vedno penali s svojim narodnim mnenjem. Pa ta volitev je pokazala pred vsem svetom, da imajo še vedno polža priklenjenega, od katerega so podedovali polzevo naravo in za narodno prosveto — polzevo kri.

Metlika je že stara ljubica Šukljetova, zato ni čuda, da se je tudi njegovega slugo z obema rokama oklenila. Pravijo, da je po volitvi brzojavila na Dunaj svojemu ljubčku s temi-le klasičnimi be-

sedami, ki diše zelo po znanem „šmarijskem šol-mastru“:

„Bog ti daj tavžent sreč, ljubi moj Francelj!“

Hvala za krasen nemškutarski krancelj!“

Le čaki, Metlika, ti zaljubljena nemčurka! Ne bo več mnogo Kolpe preteklo mimo tebe, pa boš prejela brzojav od svojega Francelja:

„Bog ti daj tritavžent sreč!“

Jaz ne maram za-te več,

Men' je Dunaj bolj všeč!“

Ribnica, pripravi takoj sito ali rešeto ali celo reto, v katero bo tvoja posestrima solze lovila!

Metličani, ali ste si zagotovili svojo železnico? Menda ne! Čuje se, da je Višnikar Kočevjarjem marsikaj obljubil. Morda je bila prva obljuba izmed vseh ta, da bo delal na to, da se 'podaljša železniška proga skozi Kočevje na Hrvaško, ne pa skozi Novo Mesto. Kaj pa ste mislili, Metličani, da ste se dali tako z lepa vjeti? Ko se bo o tej železnici v državni zbornici preresetavalo in sklepalo, poslali vam bodo Ribničani reto, v katero bote sedli in — skoz padli! Prebrisani Kočevjarji pa vam pošljejo brez dvoma kot odškodnino vzorec iz svojega „Holz-handel-na“ — železnico iz lesa, morda celo iz kositarja ali pa samo iz „popendekelna“ — muhasti so dovolj prebrisani pa stokrat bolj nego vi! In to „lušno“ železnico bota potem slava gospoda Prosenik in Šetina kar v žep h prenesla čez Gorjance pokazat jo svojim tovarišem in jim sline delat.

Pa pustimo jih v miru! Naj imajo, kar so si izbrali. Vsak po svoje! rekel je tisti, ki je svedrom

služb in vzlasti iz sodiškega stanu; 2. cerkev naj bi uvela nekaj katehumenat, ki bi bil pod varstvom marijanskih kongregacij, da ne bi toliko nevednih židov pristopilo h katoliški veri (str. 78.). Sploh pa pravi: „Ko bo katoliška vera zopet državna vera, ko bo cerkev imela tisto stališče, ki ji pripada, in ko se presnuje zakonodajstvo v krščanskem smislu, se razlomi židovska moč in sami bodo porinjeni na mesto, ki jim pristaja.“

V teh besedah je načrtano bistvo katoliškega protisemitstva. V toliko smo protisemitje, v kolikor smo vneti katoličani, ki moramo priboriti svoji cerkvi osvobojenje iz židovsko liberalnih verig, ki moramo v krščanski ljubezni sočutno stati ob strani ubogih zatirancev, zapuščenih, pozabljenih, propadajočih stanov in jih podpirati v boju za življenje, za — kruh, ki moramo pokončevati otrove, s katerimi se zastruplja naša mladina. V toliko smo proti temu, da bi bil žid kralj naše dobe, v kolikor hočemo samo Kristusa na prestolu. Le *le roi de l'époque* na jedni strani, — *Christus regnat in aeternum* na drugi strani. Prava krščanska država se ne potrebuje bati židov. V nji je gospodarstvo in politika pravna zadeva, ki se ravna po načelih objektivno resničnega razodetja. Praktični krščanski duh, ki jo preveva, je duh ljubezni in pokorščine, duh prizanašljivosti in pokorščine, duh potrpežljivosti in zatajevanja. V sedanji liberalni državi je pa tudi vera gospodarska zadeva in pretkano gospodarstvo je — jedina vera naše dobe. Praktični židovski duh, duh barantije in odrtje je postal duh nekdanj krščanskih narodov.

Da se to odstrani, je treba odločnega protisemitstva. A to protisemitstvo nam v svoji prvi točki naglašajo: Prenovimo se sami v krščanskem duhu, odvrgimo od sebe židovskega duha, v katerem pojemo in plešemo, igramo in godemo, pišemo in učimo. *Convertere ad Dominum Deum tuum!*

Narodnega krščanskega duha si izbojujmo nazaj, kakor ga nam je vcepila tisočletna vzgoja Kristove cerkve. Zato pa veljaj naš boj najprej tistim kristijanom, ki so, zavrgši krščanstvo, zavrgli i temelj reda in pravosti. Saj je uprav zato postal naš dōbi žid kralj, ker smo sami izgubili spoštovanje do krščanstva. Krščanske zakonodajstvo ni nikdar sovražilo žida, nikdar ni grdilo njegove vere, ni ga sililo, naj se izpreobrne, nasprotno: branilo ga je in varovalo, kedar se je ljudstvo v upravičeni jezi uprlo njegovim pregreham, a poleg tega — mu je previdno in pametno omejilo njegovo željo po nadvladi in denarju. Židje so imeli svoj poseben oddelek (ghetto) v mestu, ki se je odlikoval po umazanosti in smradu, imeli so posebno obleko, po kateri so se izpoznavali itd. To načelo krščanskih zakonov odobruje sam sv. Tomaž Akv. (Op. XXI. De reg. Judaeorum), ki poleg tega svetuje, naj se židje na-

vajajo k telesnemu delu, da bi si z delom svojih rok služili kruh. I našim časom je dobro ponoviti te misli. Židje so že do dvatisoč let tuji na zemlji brez kralja, brez oltarja, brez templja, brez svečenstva. Kakor senca se vlačijo povsod — za križem — neme priče evangelijske resnice, zaničevani, čestokrat preganjeni, vendar žilavo se drže svoje narodne individualnosti, v vseh časih neizpremenjeni. Izgubili so sicer prvenstvo med narodi, ker so zavrgli Odršenika; a Bog jim je dal drugo nalogo v svetovni zgodovini. Prvenstvo je prešlo na kristijane; toda kadar kristijanje ostavijo znak svoje svobode — sveti križ, propadejo židom v sužnost, da jim gospodujejo z isto krutostjo in brezobzirnosjo, kakor so nekdanj Hetejcem. Amorejcem, Jebuzejem... Evo niti, ki se prede v krščanski zgodovini ves čas. Kristijanje zavrzajo svoje vero, židje jim pomagajo in gredo še dalje; ko je skvarjena vera, skvarijo se pravnost in ko je ta skvarjena, zasedejo gospodujoč politični in socialni prestol. Skvarjena pravnost služi le zlatemu teletu. Mamonizem slavi svoje bahanalije in žid je v prvi vrsti njegovih svečnikov. Borza mu je svetišče, kuponi so mu žrtve. Država ima v teh razmerah samo cerkovniško in ministrantsko službo pri plutokracičnem zlatočastju. Kristijanje — liberalizem; judje — kapitalizem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. marca.

Državni zbor, dne 1. marca. (Brzjavno poročilo.) Predsednik naznanja cesarjevo zahvalo za izraženo sožalje ob smrti nadv. Albrehta. Deym predlaga, naj se skliče enketa v varstvo sladkornih tovarov in pridelovalcev pese, Schmalpa, naj se izpremeni sladkorni davek in naj se sklene mejna rodna pogodba, da se zlažja sladkorju izvažanje. Brzorad se pritožuje, da so seje volilnega odseka tajne in da ne morejo niti člani volilnega odseka poslušati. Predsednik ga zavrne, da se odsek ne potrebuje ravnati po določilih, ki veljajo za odseke. Pacák predlaga, naj se izroči njegov predlog glede nezakaznosti poslancev tiskovnemu odseku, ki naj v 14 dneh o njem poroča. Predlog se je vsprejel. O ti zadevi se nam brzjavno poroča iz Prage, da dokazuje dvorni svetnik prof. dr. Růf v Bohemii, da je minister prav imel, ko je trdil, da se smejo tudi poslanski govori presojevati po kaz. zakonu, ker pri tem se ne ozira še kar nič na osebo, ki je govorila in se nikakor ne vpoštevata, ali se mora dotična oseba pred sodnikom zagovarjati, ali ne.

Dopolnilne volitve v državnozbornske odseke so se vršile predvčerajšnjem. Izmej Slovencev je izvoljen poslanec Pfeifer v permanentni davčni odsek; v valutni odsek sta izvoljena konservativca: Dipauli, dr. Jurkan. Za zdaj torej Višnikarju ne bo mnogo prilike „delovati v odsekih“, kakor je obetal.

Zakon proti upornežem se pridno obravnava v odseku, kjer se jako veliko govori, a brez jedinosti. Ko so konservativci predlagali dne 27. fe-

bruvarija, naj se ustavi v § 130. namestu varstvo „vere, varstvo krščanstva“, ker krščanska država ne more tako varovati židov, kakor kristijanov, se je vzdignil dr. Barth in se je izrazil, da je ta predlog napad na vse kulturne pridobitve. Večji del javnih knjižnic bi se moral uničiti. Ta predlog mora zaničevati ves narod. Bebel je pristavil, da je predlog napad na svobodo mišljenja. Dvom je o čem vsacega napredka in sedaj koncem 19. veka se hočejo braniti neki verski pojmi. — Glasovanje se je odložilo.

Ogerski državni zbor. (Po brzjavni poročili.) Včeraj je minister Perezel poudarjal, da bo k večjemu do septembra letošnjega leta izvršil zakon o državnih tajnikih. Poleg občinskih tajnikov bo rabil za to tudi učitelje. O katoli. ljudski stranki se je izrazil, da še nikdar ni videl nobenega političnega gibanja, ki bi bilo kazalo tako malo patriotizma. To gibanje se bo kmalu lotilo same državne organizacije in bode prisililo vlado, da jo bo branila proti njenim fanatiziranim privržencem. Ravno tisto struno je ubral stari Tisza, ki je dejal, da je katoliška ljudska stranka proti vsem dosedanjim strankam in da morajo biti zato vse proti nji. Vse stranke, ki se drže državnopravnega stališča, naj se združijo v tem boju. Strupene besede obeh državnikov so nam dokaz, da stranka zato še ni slaba, če so ministri proti nji, in da se katoliške ideje boje vsi, ki so leni ali — slabe volje.

Ogerski državni zbor, 1. marca. (Po brzjavnem poročilu.) Grof Julij Szapary izjavlja, da bo glasoval proti proračunu, ker nima zaupanja v vlado. Z liberalno stranko ne pojde, ker se z njo ne vjema glede cerkveno-političnih predlog. Združenje bi bilo le možno, če bi se združila tudi narodna stranka. On stoji na stališču pogodbe z leta 1867. Treba je ogerskemu jeziku ohraniti veljavo Posamezne narodnosti naj imajo svoje zastopnike v zbornici da ne bodo zunaj njega zabavljale. Izraža se proti temu, da bi se združevale stranke po verah. — Poslanec Polonyi očita ministerskemu predsedniku, da je dejal v narodnem kazinu, da sedaj ni več treba združenja, ker ima 30 glasov na skrajni leviici na razpolago. — Vse to nam kaže vsak dan večjo gnjilobo na Ogorskem.

Nemški cesar je imenoval našega cesarja za pruskega general-feldmaršala. Znamenja te časti, dve v zlatu tkani majhni maršalski palici, sta se včeraj izročili našemu cesarju.

Nemški državni zbor. Predvčerajšnjem sta se obravnavala dva socialno važna predloga v berlinski zbornici. Najprej se je vsprejel predlog Hitzejev, nameravajoč zboljšati razmere obrtnih delavk, pri čemer se je pa izreklo, da se more delavski čas določiti samo po mejnarodnih konferencah. — Drugi predlog so postavili konservativci, naj se prepove inozemskim židom priseljivanje v Nemčijo in antisemitje so pridejali temu predlogu, naj se izženejo v Nemčiji na-

kravo drl. Pa če tudi metličani s črnomljani in novomeščani vred obsede, vendar smejo vsaj nekateri pričakovati kake odlike z Dunaja. Ponižne račice in goske, ki so prigagale na volišče, prejele so že svoje zasluženno plačilo, ko so bile opitane in napojene. Sedaj smejo upati le še njih — kurji pastirji, ki so jih vkupe zganjali in jim žugali vratove zaviti.

Dr. Slane pričakuje odliko s krono, dr. Poznik, župan Perko, učitelj Šetina in drugi taki bolj ponižni gonjači bodo zadovoljni, ako dobé le „medaljo“, čeprav iz pleha ali iz usnja, da bo le od — svetnika Šukljeta! Zato vsi ti prvoborilci za nemškutarstvo na Kranjskem kličejo „unisono“ tje gori na Dunaj in sicer tako, da

„Na vse svetnike prošnja gre,
Na svetnika Šukljeta najpoprej!“

Seveda bo svetnik sam prišel v zadrego, da ne bo vedel, komu bi najprej kaj naklonil. Pomagali mu bodo pri tem opravilu najlozje Ribničani, ker ti dobro vedó, kako je lahko „vsak najnaprej“. Gotovo se je tudi Višnikar sam že to naučil; ta bo torej podučil svojega mojstra. Pa vendar je gotovo, da bo marsikdo teh kurjih gonjačev od svojih pokroviteljev prejel namesto odlike le — dolg nos, tako dolg, da se mu bo — obesil!

Šuklje je namreč dvorni svetnik; on je lahko zadovoljen s tem, in bo lahko zadovoljen tudi takrat, ko ti njegovi klienti ne bodo več ž njim zadovoljni. Mi le kličemo temu oblastnemu gospodu ono presčno voščilo, katero je izprožil „Brencelj“ že pred nekaterimi leti!

„Zdaj naj tisti nemški Šuklje
Mirno zoblje vladne štruklje!“

Tej želji le to dostavljamo, da naj pri svojih štrukljih ne pozabi zvesto-udanega servusa Višnikarja. Ako pa visoki gospod sčasoma tudi na tega svojega gojenčka pozabi, kličemo njegovim očjim tovarišem v zbornici, naj pomagajo „novopečenemu konservativcu“ po gestu travestiranih kamniških verzov:

„Delajte, delajte žlico novo,
Da Šukljeta sluga en štruklje dobó!“

Da se le to posreči, potem bo že vse dobro, če ne za Metličane, Ribničane, Kočevanje, Višnjane in druge, pa bo vsaj za gospoda poslanca Višnikarja, ki bo lahko rekel: „Fuimus! — pa ne zastonj!“

To torej je najnovejši eksperiment z „zaflkano narodno marelo“ — „narodno stranko!“ Navidezno se je sicer posrečil, a v resnici se je popolno spaccal. Prvotna rdeča marela „napredno-narodna stranka“ je dražila kočevske purane. Belo prebarvana in z limom polimana marela pa je združila pod seboj radikalne slovenske peteline in bahate pave obenem z nemškimi kočevskimi purani! Lepa tovarišija! Le ene vrste prikazni se bojé — „političnega kapucina“ (kakor je iztuhtal Ivan Silni) — duhovna, „naj je Zupan, Koblar, Mahnič ali pa kdo drugi. Ker duhovni so vsi enaki!“ Vsem brez izjeme velja: „Hic niger est!“

Za sedaj dovolj! Pokazal sem občinstvu najnovejšo politično iznajdbo „narodno polimano marelo“, katera pa je tako slaba, da gre že po drugem eks-

perimentu vsa na „cigu-migu“; kar pa je pod njo, ki je z umazano zaplato zakrpana, vrti se „švigašvaga!“ Vsa pretkanost Ivana Groznega, vsa energija Ivana Silnega, stara modrost našega Kanta Luke in zgovernost Platona Andreja nič več ne pomaga. Še eden je na izbero, v dolenski metropoli stoluje. Torej v skrajni sili

„Pojte še po padarja,
Po tega starga žnablarja!“

Ta vam bo morda pomagal, ker se na politično limanje in na limanice boja prav zelo umeva. Najnovejša vest pravi, da so si narodni marelarji že izbrali tega političnega volka kot svojega padarja. Ta jim bo poslej edini avtentični vir z dolenske strani. Poročal jim bo nemški, ker slovenski ne zna; tako bo ta mož močan steber pod marelo in nekaj „medium“ med Tavčarjem in Žvegljem. Mi kličemo enoglasno: „Veliko srečo, toda polimano marelo — rdečo!“

Rojaki! Sedaj pa porečem resno besedo: Ali ni res? Slovensko, oziroma kranjsko politiko vodi in vlada zopet nemški Pavliha s polimano marelo! Vsa naša najnovejša politika od zaupnega shoda dalje stoji v znamenju te marele. „Brencelj“, kje si?

Dovolj! Ko ta slovensko-nemčurska koalicija napravi zopet kak eksperiment s svojim umetnim, a zaničevanja vrednim orodjem, tedaj se oglasi iz nova kot ocenjevalec, Vaš okorni

Ligaš Križ-Kraž.

stanjeni tuji židje. Žide je zagovarjal goreče socijalni demokrat — Vogtherr. Predlog se jo odložil.

Volitve na Laškem še niso nič kaj blizu. Sedaj pišejo laški listi, da bodo sredi maja. Nekateri pa celó trdijo, da Crispi zato ne razpusti zbornice, ker je misli še enkrat sklicati. Lisica po — lisiče!

Angleži skušajo vsako priliko porabiti za svoje kramarske koristi. Tako hočejo vsled jap. zmaga nad Kitajci avstralske naselbine ožje zvezati z Anglijo. „Pall Mall Gazette“ piše: „Računati moramo z Japonci kot novo vlastjo, ki bode gotovo izkoristila svoje zmage. Japonsko brodogradništvo se znatno pomnoži: vjeli so pet kitajskih ladij, na Angleškem so naročili tri nove vojne ladije in dve torpedovki. Vzhod tekmuje z zahodom v trgovini in vojski. Najbolj bode to čutila Anglija; naša nadmoč na vzhodu pojema. Če imajo Avstralci odprte oči, zapaziti morajo rastočo moč japonsko ter se jej bližati. Ker Japonci niso prijatelji Angležem, je to žalostno znamenje prihodnosti.“

Kitajci si res že želijo mir. Toda težko je misliti, da ga jim bodo Japonci privolili pod takimi pogoji, kakeršne hočejo rumeni možje. Voljni so namreč priznati te-le točke: 1. Koreja bode nezávisna država; 2. vojne odškodnine dajo Kitajci k večjemu 75 milijonov taelov (180 milijonov goldinarjev); 3. jetniki se zamenjajo; 4. nekaj pristanišč se otvori, a kateri, izbira Kitaj; 5. ne odstopi se nobena pokrajina; če drugače ni, k večjemu Formosa. — Japonci jih bodo brez dvojbe privili, da bodo radodarni s svojimi ponudbami. Že z dne 27. februarija poroča brzojav, da je princ Kung v ministerskem svetu govoril za mir, vendar pa je zraven pristavil, če se ne pokažejo Japonci pomirljivi, se bo morala vojska nadaljevati. Kdor trdi, da bo Kitajska imela le še večje izgube, naj pomisli, da Japonska ne bo mogla ovladati vseh prostranih pridobljenih pokrajin in da ji tega tudi druge vlade ne bodo pustile.

Tedenski koledar.

Nedelja, 3. marca: prva postna, evang.: Jezusa hudič skuša, Mat. 4.; Agapita d. m.; Ponedeljek, 4. marca: Kazimir spoz.; Torek, 5. marca: Friderik; Sreda, 6. marca: Kvatre, Fridolin spoz.; Četrtek, 7. marca: Tomaž Akv. spoz. cerk. uč.: Petek, 8. marca: Kvatre, Janez od B.; Sulica in žeb. G.; Sobota, 9. marca: Kvatre, Frančiška Rimlj. od. Lunin spremen: Prvi krajec 4. ob 1. uri 38 min. pop. Solnce izide 5. ob 6. uri 35 m.; zaide ob 5. uri 49 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. marca.

(Postni list prevz. ljubljanskega knezoškofa) razpravlja letos nauk o zakonu ter dokazuje, kako svet je zakon sam na sebi, in kaj treba, da je tudi za posameznike zakon svet in Bogu dopadljiv. Kakor vsak tako tudi letošnji postni list s svojo točnostjo in jasnostjo spričuje o temeljiti modroslovni in bogoslovni izobraženosti prevz. pisatelja, s svojimi pristranskimi nauki in opomini pa gorečo njegovo pastirsko ljubezen do izročnih mu vernikov. — Letošnja I. številka, v kateri je objavljen pastirski list, ima pred dosedanjim nemškim naslovom na čelu ime: Ljubljanski škofijski list, ki bo slovenski vrejevan.

(Postne govore) v stolnici ima slovenske ob nedeljah ob 4. uri dr. J. E. Krek, o tvarini: Kristus ter njegovi prijatelji in nasprotniki; nemške pa P. Leo Lechner S. J. ob petkih ob 6. uri zvečer; predmet govorom: Jezus Križani!

(Zaupnica.) G. dr. Ivan Dečko v Celju prejel je sledečo brzojavko: Mozirje, dne 28. februarija „Občinski zastop mozirski izreka na podlagi današnjega soglasnega sklepa našim narodnim deželnim poslancem za njih možato, odločno postopanje v zadnjem zasedanju deželnega zbora zahvalo in popolno zaupanje!“ F. Goričar, župan.

(Za slovensko gimnazijo v Celju) vložile so v zadnjem času peticijo na državni zbor še občine: Planinska ves, St. Vid pri Planini in Loka v Kozjanskem okraju, ter Golobinjek v Sevniskem okraju.

(Iz Trsta) poročajo časniki, da so vničeni porotni imeniki za Istro. Kakor znano, so bili letos ti imeniki tako sestavljeni, da je bilo izžrebanih tudi veliko slovanskih porotnikov. Kaj je temu vničenju

vzrok, ali kaka formalna pomota ali kričanje liberalnih časnikov, ne vemo, bojimo se pa, da bi veljaven ne bil zadnji vzrok, ker se tega odloka že tako vesele židovsko-liberalni listi.

(Tri stoletnice goriških bogoslovnih profesorjev.) Iz Gorice se nam poroča: Letos je ravno sto let, kar so se rodili trije rajnci profesorji tukajšnjega semenišča, ki so tudi skupaj službovali. 1. Crobath Jožef, iz Kranja, rojen 4. marca 1795, starejši brat ranjcega ljubljanskega o. Benvenuta. 2. Štiblj Jakob, iz Dolenje na Vipavskem, rojen 26. aprila, in 3. Ferič Jakob, iz Kobdilja, rojen 22. junija, stric monsinjora dr. Mahnič. Umrli je še le pred nekaj leti.

(Iz tržaške škofije.) G. Ivan Koruza duh. pomočnik pri sv. Jakobu v Trstu prestavljen je na Občine; na njegovo mesto pride gospod Antonio Germek.

(Iz Pulja.) 28. februarija. Tukajšnja podružnica irredentističnega šolskega društva „Lega nazionale“ hotela je prirediti veliki „veglione“, t. j. maškarado v društvene namene. Maškarada pa je bila odložena „v znak žalosti nad smrtjo slavnega maršala nadvojvode Albrehta“; tako bilo je čitati na plakatih, nabitih na voglih, tako pisal je „Giovinne Pensiero“ in po njem so posneli to seveda i dunajski čifutski listi. Toda kdor pozna irredentovce ter vé, da ob prilikah, ko priredé kako demonstracijo ali ko razgrajajo, na mah začno klicati: „Evviva l'Avstria!“, če zagledajo svitle žandarske bajonete, dvomil bo i o iskrenosti tega pojava. Javna tajnost namreč je, da se je odložil „veglione“ poglavitno radi tega, ker so se bali napraviti pošteni „fiasco“. Dasi so namreč prodajali vstopnice za gledališče po hišah, izpečali so jih bore malo, in videli so pred seboj — pogorišče. — Ob tej priliki pokazali pa so tudi svoje pravo katoliško mišljenje; oglas namreč pravi, da se bo odložena maškarada priredila v postu. Človek bi skoro ne verjel lastnim očem, da ni tiskano tako razločno. In take stvari nabijajo se na javnih mestih, kaj takega prinašajo listi! Za Boga! taki ljudje potem hočejo odločevati v cerkvenih stvareh ter dajati predpise prevzvišenemu tržaškemu škofu? Taki ljudje drznejo se psovati in udrihati po vrli, svoje dolžnosti spolnujoči duhovščini slovenski in hrvatski v Trstu in po Istri? Take baže ljudje smejo svobodno razgrajati, kakor jim drago, ter hoté terorizovati, tlačiti in gospodovati nad Bogu in vladarju vernim ljudstvom slovensko-hrvatskim? Uganka za vsakega je le, kako zamorejo merodajne osebe v Trstu in celó v Poreču s temi ljudmi tako javno simpatizovati in tako marljivo ustrezati njihovim željam. Toda skoro bi se zadel ob kočljivo vprašanje, zakaj se v poreško-puljski biskupiji toliko hrvatskih župnij že leta in leta ne razpiše ali kako se na dotičnem kraju odgovarja občinam tega prosečim, pa — počakajmo še malo.

(Slovensko gledališče.) Sinoči so predstavljali znani Aleks. Dumasa ml. igrokaz „Dama s kamilijami“, ki že na 40 let umira na gledaliških odrih, a ima toliko življenjske moči, da se še vedno vzdržuje nasproti doslednemu modernemu realizmu. Tajna, privlačna sila te drame brez pravega dejanja je njena sentimentalnost, neresničnost ali vsaj pretiranost v značaju glavne junakinje Marguerite Gautier, v katere težki vlogi sta si Sara Bernhard in Eleonora Duse pridobili svetovno slavo in — bogate dohodke. Kakor smo že omenili pri drugi priliki, gledališkemu občinstvu v obče ne ugaja strogi moderni realizem, ki v živih bojah slika nesrečo, pregreho in kazen v vsakdanjem življenju, v katerem gledalec vidi svojo sliko ali vsaj sorodne poteze, marveč želi slišati in delovati romantiško nadahnene junake, ki vzbujajo strah ali občudovanje ter privabljajo solze v oči. In to je najsvetlejši, če ne edini žarek, ki osvetljuje sedaj temno-obupne gledališke odre. In tako romantiška, redka junakinja je Marguerite Gautier, ki se iz moralne propalosti povzdigne do plemenite in blage požrtvovalnosti ter s spokorno in udano smrtjo poplača prejšnjo svojo krivdo. Obširneje smo govorili o tej igri, ko se je pred dvema letoma predstavljala na slovenskem odru. Doslednosti v značaju glavne osebe ne moremo iskati, kajti Dumas ml. v svojih dramah fino sestavlja posamezne dramatiške prizore v umetne celote, ki so psihološki neverjetne, a tem naravnije in genijalneje slika pojave duševnega boja ter išče vsakovrstnih gledaliških afektov. Glavno vlogo (Marguerite) je igrala gospica Sumovska, član hrvatskega gledališča v Zagrebu. Dasi mlada, a že sedaj je duhovita umetnica, ki dovršeno stvarja značaje,

ki vé in čuti, kaj in koga predstavlja. Po vsakem prizoru jo je očarano občinstvo pozvalo po dva- in trikrat na oder. Tudi g. A nič je sentimentalnega. Armanda Duvala predstavljal prav dobro, deloma izborno. K vsepu igre je mnogo pripomogel gosp. Danilo v vlogi blaziranega Arturja de Varville. Ostale vloge so neznatne. — Danes zvečer se bode predstavljal igrokaz „Valenska svatba“, v kateri zopet nastopi gospica Sumovska.

(Imeniki volilcev za letošnje dopolnilne volitve v ljubljanski občinski svet) so sestavljeni in bodo ležali od 1. t. m. skozi 14 dni v magistratnem ekspeditu na upogled event. ugovore. — Iz obč. sveta izstopijo izmed izvoljenih letos naslednji obč. svetovalci, in sicer iz tretjega volilnega razreda: Klein Anton in Štrukelj Franc; iz drugega volilnega razreda: Orožen Franc, Senekovič Andrej, Svetek Ant. in Šubic Ivan; iz prvega razreda pa: Knez Ivan, Murnik Ivan, Ravnihar Francišek in Terček Francišek. Razven teh bo v tretjem volilnem razredu voliti mesto umrlega občinskega svetovalca Ivana Tomšiča, kateremu bi potekla triletna doba prihodnje leto, voliti še jednega občinskega svetovalca za dobo jednega leta.

(Domača umetnost.) V izložnem oknu Gientinijeve knjigotrznice izpostavljena je slika, predstavljajoča dva otročiča: dečka in deklico. Slika — izborno delo domačega akad. slikarja gosp. Grileca, slikana je s pastelnimi barvami, in to tako, da je videti, kakor da sta otroka živa. Kako tu harmonizuje barvni kolorit, težko je dopovedati; to najbolje izraža slika sama, katera jasno priča o izredni nadarjenosti, napredku in neumorni delavnosti slikarja. Če povemo, da je slika izgotovljena na podlagi fotografije, uvideli bodo njeni opazovalci, kako izvrstno je gosp. Grilec rešil svojo nalogo.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca februarija 1895. leta vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 567 strank 194.824 gld. 97 kr., 378 strank pa vzdignilo 72.066 gld. 95 kr.

(Iz celovške škofije.) Župnija Libeliče bode oskrboval tamošnji čg. kapelan J. Fuger, Strojno pa č. duhovščina pri Dev. Mar. na Jezeru. — Župnija Libeliče razpisana do 10. aprila. — Pogreb rajnega č. g. župnika V. Pucherja je bil dné 27. februarija prav veličasten, dasi je bilo vreme neugodno. Spremilo je rajnika 11 duhovnikov — 50 sobratov k zadnjemu počitku. G. Pucher je bil 32 let župnik v Libeličah in prej med drugim dalje časa katehet v Celji.

(Učenci c. kr. nižje gimnazije) so imeli danes ob pol osmih v stolnici črno sv. mašo za pokojnim nadvojvodo Albrehtom. Sveto mašo je služil katehet č. g. dr. Andrej Karlin.

(H katoliški cerkvi prestopila) je v nemškem Grebinju na Kor. dné 4. febr. t. l. stara protestantinja M. Flatt, v Volbsberku pa je prestopil dné 21. febr. slovesno h kat. cerkvi 28letni J. Fiebig iz Breslava.

(Nov list na Koroškem.) Poročal sem zadnjič, da je prišla prejšnja „Deutsche allg. Ztg.“ („Beljaška Urša“), katero so ob novem letu prekrstili v „Kärntner allg. Ztg.“ na — boben. Namesto nje pa bode izhajala v Ljubnu na Gor. Stajarskem „Kärntner allg. Volkszeitung“. Izhaja zato na Stajarskem, ker na Koroškem niso našli tiskarja, ki bi hotel tiskati tak list. Kot izdajatelj, lastnik in odg. urednik je podpisan lastnik tiskarne dr. Ad. Karpf.

(Koroška hranilnica) v Celovcu je v razne namene razdelila letos 89.420 gl. Največ dobijo razna nemška telovadna, pevska in druga društva, le čisto mala vsota se je dovolila v katoliške namene. Za cesarski „jubilejni fond“ so dovolili 24.000 gl., kmetijski družbi 10.000 gld., za popravilo farne cerkve v Celovcu 3000 gld., za cesto ob vrbskem jezeru 10.000 gld. itd. Precej denarja znosijo v to hranilnico tudi Slovenci, a dobička nimajo nič, ker se nanje, kakor drugod, tudi tukaj ne misli!

(Obrtno gibanje v Ljubljani.) Meseca februarija letos pričele so izvrševati obrte v Ljubljani naslednje stranke: Janez Zamljen, Mestni trg št. 3, čevljarški obrt; Harbich Josip, na Bregu 14, strojno ključarstvo; Marjeta Prek na Viču 72, prodaja živil; Marija Tonija na lončarski stezi 6, prodaja žita in sočivja; Antonija Blass, Poljanska cesta 10, žensko krojaštvo; Ivan Jax v Lincu, prodajo šivalnih strojev in biciklov; Matej Kraševac, Kolodvorske ulice 24, pekarski obrt; Marija Avanz, Prečne ulice 4, trgovino s suho mesnino in delikatesami; Fran Jager, Poljanska cesta 48, klanje drobnice; Leopold in Miroslava Bürger, Dunajska cesta 12, trgovino s specerijskim, materialnim in kolonijalnim blagom;

Rajko Lang, Marije Terezije cesta (Kolizej), trgovino s pohišjem; Keržan Fran, Kongresni trg 17, čevljarški obrt; Franja Belč, Poljanska cesta 17, žensko krojaštvo; Martin Zitnik, Cesta na Loko 11, čevljarški obrt; Tautscher Rajko v Gradišči 11, čevljarški obrt, in Kušar Franc, sv. Petra cesta 43, fižakarski obrt. — Odpovedali pa so v imenovanem mesecu svoje obrte naslednji: Leopold Kastelac, čevljarški obrt; Ivan Jax, zalogo šivalnih strojev in Marija Gregoret, branjerijo.

(V Dunajskem Novem Mestu) so zaprli dne 27. februarja notarja dr. Fr. vit. Milbacherja, ker je nad 80.000 gld. pri njem spravljanih denarjev izneveril. Igra na borzi ga je zapeljala.

(Iz nove dōbe.) V Birdorfu, blizu Berolina je je našel voditelj protestantske šole, da 60 njegovih učencev še — ni krščenih. Dogovoril se je s starši in dobil za štirideset otrok dovoljenje, da jih sme krstiti. Dne 26. januarja t. l. so imeli to slovesnost v šolskih prostorih. Učitelji so bili za botre. — Ta slučaj je sijajna baklja v temo naše dōbe. Verska brezbriznost je torej med nižjim ljudstvom (otroci imenovane šole so večinoma delavski) že tako napredovala, da se niti za prvi in najpotrebnejši zakrament več ne brigajo. — Dne 26. febr. se je dogodilo grozovito bogokletstvo v Saluzzi na Laškem. Po noči so nekateri „izobraženci“ kot pustne šeme noreli po mestu, predstavljajoč spreved z duhovnikom, ki nese bolniku sv. popotnico. Ali je možna še višja stopinja razuzdanosti?

(Srečkanje.) C. kr. ministerstvo je dovolilo prost. požarnim brambovcem v Tržiču v tekočem letu srečkanje s 500 dobitki.

(Casnikarstvo v Italiji.) Po službeni statistiki laške vlade koncem leta 1893 je izhajalo v Italiji 1897 dnevnikov in časopisov (pred 23 leti bilo jih je samo 795). Najstarejši dnevnik je „Gazzetta di Venezia“, utemeljen leta 1805, najstarejši časopis so „Annali“ rimske akademije dei Lincei (od l. 1604). Izmed časopisov izhaja vsak dan 138 (22 katoliških) listov, 927 vsaki teden in 443 vsaki mesec. Političnih je bilo 696, a verskih in političnih 83. Najbolj razširjeni so listi, katerih posamezne številke stanejo samo 5 centezimov (2½ kr.) ali letno ne nad 5 lir. Največ časopisov izhaja v Rimu (265), v Milanu (223), v Turinu (180), v Florenci (105) itd. Leta 1893 je prenehalo 543 listov, novih je bilo 577. V inozemstvu se tiska 130 časopisov, izmed teh 38 v naši državi.

(Malo pozno, pa ne škodi nič.) Neki dnevnik v Gradcu je lani enkrat še le proti koncu meseca priobčil črtice o poslovanju poštne hranilnice v mesecu minolem. Sedaj se podobno godi pri našem listu. Dotični podatki ki krožijo po časnikih, povzeti so navadno po uradnem dnevniku Dunajskem. Obširnejše poročilo nahaja se pa v okrožnicah, ki se pod imenom „Circular-Verordnungsblatt des k. k. Postsparcassen-Amtes in Wien“ razpošiljajo v prvej polovici vsakega meseca. Po teh okrožnicah povzemamo podatke mi. Najnovejša številka z računom za mesec januarij bila je, kakor kaže pečat, z Dunaja odposlana dne 11. februarja, a našemuro ročevalcu je v roke dospela šele minoli ponedeljek. Torej: Malo pozno, pa to ne škodi nič. Okrožnice imajo praviloma dva dela: uradni in neuradni. Na prvi strani se poštним uradnikom v spomin sklicuje odredba, ki določuje, da se uradna pisma, namenjena adresatom, kateri so pa umrli pred dohodom njim namenjenega pisma, da se ta pisma naj vrnejo c. kr. poštnohranilničnemu uradu na Dunaj. Na sledečih straneh najdeš izkaz glede prometa v mesecu januariju. V tem času se je vložilo 203.491 krat za 3.920.498 gld. v varčevalnem in 977.491 krat v čekovnem prometu, skupaj 1.180.982 krat za 130.130.314 gld., od tega po naših krajih v obeh oddelkih pride na Štajersko 56.241 vlog za 4.864.523 gld., na Koroškem se je po poštah nabiralnicah vložilo 16.862 krat za 1.488.820 gld., na Kranjskem 13.800 krat za 981.015 gld., v Primorju (Gorica-Istra-Trst) 22.286 krat za 2.433.212 gld., v Dalmaciji pa 6.726 krat za 593.860 gld. A vrnilo se je v obeh oddelkih skupaj 284.255 krat za 129.606.132 gld.; od tega na Štajerskem 8.949 krat za 2.131.156 gld.; na Koroškem 2.077 krat za 406.129 gld.; na Kranjskem 1.745 krat za 393.194 gld.; na Primorskem 4.421 krat za 1.449.520 gld.; v Dalmaciji 568 krat za 84.178 gld. Od dne 12. januarja 1893, ko je zavod začel poslovati, se je po državi 74.297.145 krat vložilo v skupnem znesku za 8.787.274.471 gld. 17 kr., vrnilo pa 20.489.674 krat za 8.696.960.936

gld. 26 kr., tako je koncem januarja letos v blagajnici bilo čistih 90.313.534 gld. 91 kr. Med povračili je 25.403.645 gld., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. V prometu nahaja se 11.108 knjig-rentovnic, ki so vredne 20.272.520 gld., potem 1.056.452 vložnih in 26.265 čekavnih knjižic. V minolem mesecu je 114 vložnikov naznanilo, da so prišli ob svojo knjigovložnico, med njimi trije, ki imajo knjižico s tekstom slovenskim; zadnjih bila je jedna izdana v Lukovici in velja 1 gld., druga v Brezju (ob Dravi) s 191 gld. 51 kr., tretja v Trstu s 60 gld.; pravico do nove knjižice je vložnik prvi dobil dne 19. febr., drugi 14. febr., tretji pa 1. febr. Število vložnikov je naraslo za 18.928 oseb v prometu varčevalnem, za 431 v čekovnem in za 325 v nakazničnem (clearing). Novo pošto z nabiralnico dobil je kraj „Sv. Polikarpo“ v Pulju, a na Kranjskem so od „Sv. Roka“ pošto premestili k „Sv. Vidu pri Zatičini“. V neuradnem delu okrožnica podaja črtice o poštnej hranilnici na Ogerskem, Francoskem, Taljanskem, Švedskem.

(Žrebanje državnih srečk 1864.) Glavni dobitki 150.000 gld. dobi serija 1255 št. 27; 20.000 dobi serija 3854 št. 45; 10.000 gld. serija 3243 št. 97; po 5000 gld. seriji 889 št. 65 in 3243 št. 14; po 2000 gld. seriji 349 št. 98 in 1281 št. 87; po 1000 gld. serije: 704 št. 86, 1605 številka 64 in 1632 št. 34. — Izžrebane so bile te-le serije: 48, 154, 180, 747, 785, 1310, 1465, 1780, 1711, 2142, 2320, 2782, 2898, 2906, 3078, 3507, 3721, 3924.

(Izžrebane dunajske premijske srečke.) Glavni dobitki z 200.000 gld. dobi serija 750 št. 74, 20.000 gld. serija 886 št. 6; 5000 gld. serija 1356 št. 10; po 1000 gld. dobi serije: 933 št. 31, 1549 št. 83, 1746 št. 6, 2117 št. 92 in 2148 št. 86. — Izžrebane serije: 7, 106, 208, 867, 1069, 1796, 1921, 2006, 2154, 2288, 2310, 2529.

(Izžrebane ogerske bazilika-srečke.) Prvi dobitki 20.000 gld. dobi serija 5061 št. 31; 1000 gld. serija 3772 št. 73.

(Izžrebane srečke ogerskega rudečega križa.) Glavni dobitki 20.000 gld. dobi serija 6812 št. 71; 1000 gld. serija 6403 št. 61; po 500 gld. seriji 23 št. 52 in 3317 št. 100.

(Semnji po Slovenskem od 4—9. marca.) Na Kranjskem: 4. na Vrhniki, v Preski, na Uncu (za živino in blago); 5. v St. Janžu na Dolenjskem pri Radečah; 7. v Škocijanu, v Zalogu; 9. na Brezovici. — Na Štajerskem: 4. na Vranjskem, 5. v Ljutomeru, 8. na Pilštajnu. Na Koroškem: 4. v Milštatu in v Špitalu. Na Primorskem: 9. v Kobaridu za živino in blago.

Društva.

(Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.) Poziv na redni občni zbor, ki bo dne 3. marca ob 3. uri popoldne v prostorih „Slavanske čitalnice“ (Via S. Francesco N. 2. I. nastropje).

Narodno gospodarstvo.

Bučelarstvo in sviloreja v Dalmaciji.

Po izkazih c. kr. osrednjega statističnega urada na Dunaju so pridelali v Dalmaciji l. 1892 44.600 kilogramov medu in voska in 15.680 kilogramov svilnatih bub. V primeri z letom 1891 je poskočila produkcija medu in voska za 1900 kilogramov, dočim se je pridelek svilorejcev zmanjšal za 3293 kilogramov.

Žita so pridelali

preteklo leto v Dalmaciji 1.243.080 hektolitrov, in sicer koroze 564.690 hektolitrov, pšenice 274.430 hektolitrov, ječmena 306.900 hektolitrov, rži 63.040 hektolitrov in ovs 34.020 hektolitrov. — Torej je bila letina boljša kakor leta 1893, ker so pridelali 160.400 hektolitrov več.

Žitne cene.

Sto kilo rži stane na dunajskem žitnem trgu 5 gld. 25 kr. Po pšenici pa skoraj nihče več ne vpraša, vsak se boji, da je ne bi vkljub nizke cene vendar-le še predrago plačal. Ravno tako nizko ceno ima tudi moka, in vendar se pa cena kruha ni znižala. Ker med poljedelci vlada splošno pomanjkanje, morajo zlasti po Ogerskem judom še 10 mesecev pred žetvijo žito po najnižjih cenah prodati, ako ravno ne vedo, koliko bodo pridelali. Ako pride tedaj slaba letina in kmet ne pridelata toliko, kolikor je judu obljubil — pride gotovo na kant. Na ta način se na Ogerskem vsaj 50 odstotkov poljskih

pridelkov vsako leto po najnižjih cenah prisvoje žitni odrtniki. Kako je v zadnjih 13 letih padla žitna cena, kaže nam ta-le pregled: Leta 1880 se je prodal hektoliter pšenice za 10 gld. — leta 1894 za 5 gld. 20 kr.; ječmena za 5 gld. 40 kr., 4 gld. 75 kr.; ovs za 4 gld. 20 kr., 3 gld. — Ker imamo sedaj na evropskem trgu ameriško, avstralsko in indijsko žito, ni pričakovati, da bi se kmalu cena žitu zvišala.

Ruska lepšala. Išla je zanimiva brošura, ki opisuje življenje in običaje na ruskem dvoru. V enem poglavju se opisujejo tudi kosmetična sredstva, katerih se ondi poslužujejo ter se pripoveduje, da so posebno priljubljena znana ruska lepšala g. G. Ries v Moskvi. Splošno priznanje, ki so si ga pridobile ta lepšala, je dala g. Riesu povod, da je napravil tudi na Dunaju izdelovalnico svojih kosmetičnih sredstev.

Telegrami.

Dunaj. 1. marca. Občni zbor prve avstr. hranilnice je vsprejel z gromovitim pritrdjenjem predlog ravnateljstva o priliki cesarjevega jubileja, naj se da 250.000 gl. kot ustanova za ljudska stanovanja in dobrodelne naprave.

Dunaj. 2. marca. Kardinal Gruša je maševal črno sveto mašo za nadvojvodo Albrehta. Prisotni so bili cesar, nadvojvode, več nadvojvodinj, tuji knezi, tajni svetniki, generali in častniki.

Brno. 1. marca. Socijalistovskega agitatorja Petra Cingerja v Moravski Ostravi so všeraj zvečer radi hudodelstva izneverjenja zaprli.

Budimpešta. 2. marca. „B. C.“ poroča: Cesar je imenoval poslanca Emerika Lakočyja za državnega tajnika v ministerstvu notranjega. Hkrati je imenovan ministerjalni svetnik Ignacij Szell za družega državnega tajnika v istem ministerstvu.

Sredec. 1. marca. Uradni list objavlja imenovanje načelnika tajne kneževske pisarne bolgarskim zastopnikom v Bukareštu.

Pariz. 1. marca. Urednik „Journala des Debats“, Percher, imenovan Marry Allis, je bil danes dopoldne v dvoboju s častnikom marine ubit.

Berlin. 2. marca. Pri sinočni Bismarckovi večerji berlinskega dijaštva je hvalil drž. kancelar Hohenlohe Bismarcka ne le kot državnika, ampak tudi kot prijatelja. Napil je akademični mladini. Generaloberst Loe je poudarjal pristržno soglasje mej častništvom in dijaštvom.

Mentone. 2. marca. Avstrijska cesarica je včeraj odpotovala v Korziko.

London. 1. marca. „Reuter Office“ naznanja Keywest: Kakor se poroča, zmagali so vstajniki na Kubi 20.000 mož španske vojne pod generalom Lachambre-om.

Hieroshima. 1. marca. Po uradnem poročilu Oyame dne 27. febr. so bili 24. febr. Kitajci blizu Tapings-Tana premagani. Japoncev je bilo 20 mrtvih in 250 ranjenih, Kitajcev pa 200 mrtvih in neznano število ranjencev.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	srakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	725.9	-11.2	brev.	megla	
12. u. pop.	726.8	2.8	sl. jzpad	jasno	0.00
9. u. zveč.	735.7	-4.4	brev.	„	

Srednja temperatura -6.1°, za 7.7° pod normalom.

Za „katoliški sklad“ prejeti smo nadalje od p. n. domoljubne gospode nastopne darove:

Karol Klun, stolni kanonik v Ljubljani, letnino za 1894	kron 100.—
Martin Narobe, župnik v Zapolgah, za prvo polovico leta 1895	20.—
Obljubljeno darilo	2.—
Frančišek Jeršič, duhovnik v p. v Isakah pri Zagorju	4.—
Neimenovana z Gorenjskega	20.—
Jožef Nakus, umirovljeni župnik v Vipavi	10.—
„Kečka“	1.—
„Krke“	1.—
Valentin Aljančič, župnik na Dobravi pri Kropi, mesto venca na grob umrli sesiri	10.—

Anton Zupančič, profesor bogoslovja v Ljubljani, mesečnina za januar, februar in marec 1895 . . . 30.—
 Jakob Aljaž, župnik na Dobjem . . . 10.—
 Alojzij Zelezny, kapelan v Smartinu pri Kranju . . . 4.—
 Neimenovan . . . 24.—
 Lovro Aljančič, posestnik v Bistrici pri Trzinu, namesto venca na grob ljubljenskemu vnukom . . . 10.—
 Višnja Gora in Ribnica . . . 3.—
 Dr. Frančišek Papež, odvetnik in deželni odbornik v Ljubljani, mesečnina za januar in febr. 1895 . . . 20.—
 Za spomenik škofa Tomaža Hrena, po stolnem kanoniku msgr. L. Jeranu . . . 22-70
 „Politični kapucin“ z geslom: „Katoliški ideji — gaz!“ . . . 2.—
 Mili Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!
 V Ljubljani, dne 28. februarja 1895.

Josip Šiška,

tajnik „izvršujočega odseka“

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski tajnik v Ljubljani.

149 1

Tožnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je

Frančiška Treo,
 grajščaka vdova iz Malevasi
 po dolgi mučni bolezni danes ob 10. uri dopoldne umrla. Pogreb bode jutri ob 5. uri popoldne v Ribnici.
 Sv. maše zadušnice brale se bodo v Ribnici. Ranjka se priporoča v blag spomin.
 V Ribnici, 2. marca 1895.

Žalujejo ostali.

III. občni zbor*)
 „Vzajemno podpornega društva v Ljubljani
 registrirana zadruga z omejenim jamstvom“
 vršil se bo
 dne 21. marca 1895 ob 6. uri zvečer
 v domu katoliške družbe,
 Turjaški trg št. 1, I. nadstropje.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Odobrenje zapisnika II. občnega zbora z dne 26. aprila 1894.
3. Volitev dveh overovalcev zapisnika za III. občni zbor.
4. Poročilo uradnega vodje o računskem zaključku za dobo od 1. febr. 1893 do 31. dec. 1894.
5. Dopolnilna volitev 7 članov ravnateljstva.**)
6. Volitev 5 članov v nadzorno svet.
7. Slučajnosti.

147 1—1

Ravnateljstvo.

*) Ker občni zbor dne 28. februarja zaradi prepiche udeležbe ni bil sklepčen, skliče se po § 21 društvenih pravil drugi občni zbor, kateri je potem sklepčen brez ozira na število zastopanih članov.

**) Izstopijo po § 26 gg.: Mrak Matija, Povše Franc, Šiška Josip, Peterca Franc, dr. Elbert Seb., Kosak Frd. in Malenšek Mart. Izstopivši smejo zopet voljeni biti.

Na prodaj je pet dobrih molznih krav belanske pasme,

katero so vrgle v drugo teleta, radi opustitve bleva. — Tudi je dobro ohranjena slamoreznica na prodaj.
 Natančneje se izve na Rimski cesti št. 19. 117 2

Pristroj za vozarenje z mehkim sedalom (Kissen - Rover, Fahrrad)

skoro nov, popolnem opravljen, je na prodaj za 90 gld. loco Dunaj. Prodajalec Hubert Friedl na Dunaju, V., Matzleinsdorferstrasse 7, jamči za rabnost, natančno in zanesljivo vožnjo pristroja, katerega vlad posebnosti in natančne konstrukcije ni treba popravljati. (Prodajalec je administraciji našega lista znana oseba.) (4-2)

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zanimovanj
menic in vrednostij

Brnsko
Sukno
 moderno blago in ostanki za gospode in gospé!
 Najcenejši vir za nakupovanje najmodernejšega in najtrpežnejšega pomladnega in zimskega blaga.
Zahtevajte 105 (10-4)
 izborni sestavo vzorcev najnovejše izdelave sukna, kamgarna ševita in lodna iz zaloge c. kr. priv. tovarne
Moriza Schwarza, Zwittau (Brno).
 Tudi najmanjši kosček se dpošlje, nevšečno blago pa nazaj vzame. Vzorce franko. Pošlje po povzetju.

PATENTE.
 Muster- und Markenschutz
 erwirkt
A. v. STERR, ING.
 WIEN, VI.
 Mariahilferstrasse 9.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 najčistije lužne
KISELINE
 najboljše mizne in osveto-
 v. žujoče pijače, 6 9
 preiskušene pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
 želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih.
 Prospekti zastoj in franko.

Kašelj odpravite z uporabo slovečih Kaiser-jevih prsni bonbonov

kateri najboljše učinkujejo proti kašlju, hripavosti, prehlajenju in zasliženju in so najcenejši.
 V zavrtkih po 20 kr. dobivajo se v lekarni Vilj. Mayerja „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani, Marijin trg.

9 zlatih, 13 srebrnih kolajn

9 častnih in priznanih diplom

Kwizdov IX 126 (8-8)

korneuburški živinoredilni prašek
 za konje, govedo in ovčad.
 Škatlja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Z najugodnejšim uspehom rabi se že 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljanje ukusnega in izdatnejšega mleka.

Glavna zaloga:
Franz Iv. Kwizda
 c. in kr. avstro-ugerski in kralj. rumunski dvorni založnik
Okrožna lekarna
 v Korneuburgu pri Dunaji.

Pati naj se na varstveno znamko in zahteva lo
Kwizdov
 korneuburški živinoredilni prašek.

Pristen dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ugerske dežele.

Velika zaloga vina.

Antonija Gosar.
 V Gorici, Travniki št. 13 I.

priloga se posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici **zanesljivo** 81 (16-4)
 dobro in naravno
črno vino
 Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljše blago. Vsa naročila, pismena in ustmena, sprejema edino le zgoraj podpisana!
 Pokušnja pošilja se prosto.

Naravni istrijski, črni teran.

Želodčne kapljice
 koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepeajo želodec); rabijo pri **nape-njanji in zapečenosti preobloženem želodcu jedili in pljčami itd.**

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih
Lekarna Trnkoczy
 479 25 zraven rotovža v Ljubljani.
 Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Mnogoletno, preizkušeno težilno domače sredstvo.

137 Kwizdov fluid proti protinu 20-20
 Okrepitveno za vrtanje po dolgotrajnem tekanju.

Kwizdov fluid proti protinu
 Cena i steklenici i gl.

Kwizdov fluid proti protinu
 G. se dobi v 2 vseh lekarnah

127 Kwizdov fluid proti protinu. 8-8
 Glavno zalogo ima Okrožna lekarna v Korneuburgu.

RUSKÉ KOSMETICKÉ SPECIALITY

„Crème Venus“
 Prostředek k zúšlechťení pleti.
Tekutý pudr „Eugénie“
Červené tekuté ličidlo „Eugénie“
Pudr „Eugénie“
 v bílé, růžové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazská
 essenze na kníry.

G. RIES
 VIDEŇ
 IV. Grosse Neugasse 8

„Crème Venus“ sredstvo za konserviranje polti. Popolnoma neškodljivo sredstvo, ki zabranjuje, da polt ne postane raskava in se ne sveti. Polt postane snežno-bela, nima gub in ostane sveža. „Crème Venus“ nima maslobojnih tvarin, ne postane žaltav in se more uporabljati o vsakem poljubnem dnevnem in letnem času. V interesu občinstva je, da natanke pazi na varstveno znamko. Cena 2 gld.

Tekoči puder „Eugénie“ iz mirto-čvetov, vlepšavo obrazne barve, katero ohrani cvetočo in mladostno. Da obrazu in tilniku, ramenom in rokam mehkost in mramorju slično čistost, odstranjuje vsako raskavost kože in pege. Cena 2 gld.

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ popolnoma neškodljivo. Daje licem, ustnom in ušesom lepo naravno tudi pri električni razsvetljavi rožasto bojo in se drži tri dni polti. Cena 1 gld 50 kr.

„Puder Eugénie“ bel, rosa, crème. Prijemlje se kože ne da bi se kaj opazilo in daje polti naravno mehkost in mladostno svežost. Cena 1-20, s čopom 1-50.

„Trioxogen“ izborni sredstvo za rast laslj, jači lasišča in ubranjuje, da se ne napravi prhaj. Cena 1 gld. 60 kr.

„Nigritine Végétale“ barva za lase črna in rujava. Lasje obdrže bojo 6 tednov in je nemogoče razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.

Tekoče kavkaško mazilo za brke pospešuje njih rast in je konservira. Žigalo pri tem nepotrebno. Daje brkom poljubno obliko. Cena 75 kr.

Edino zalogo za Kranjsko
 ima 623 26-9
FRAN STAMPFEL
 v Ljubljani,
 Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Menjalnica bančnega zavoda
Schelhammer & Schattera
 Wien,
 I. Bezirk,
 Stefansplatz
 Nr. 11, Parterre.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Filip Fajdiga

mizar in založnik pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na izborni zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno

hišno opravo po nizki ceni.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jameči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, ktere tudi spalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telefonov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečasti, duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

IVAN KREGAR

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode v Ljubljani, Poljanska cesta 8, pol. Alojzijevega priporoča se prečasti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestenecov, križev itd. iz najboljših kovine v poljubnem zlogu in po nizki ceni.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovoz v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečasti, duhovščini in sl. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vsprejme tudi knjigovozna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkvena umetna in stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

Valentin Accetto

zidarSKI mojster

v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55

priporoča se preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa

zidarsko stroko spadajoča dela

bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij, kakor tudi vsakovrstna popraviljanja, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Največja in najcenejša tvornica stolov in klopj

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7, II. dvorišče

iz trdega lesa, politiran v orehovi barvi, velja samo 1 goldinar.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladstičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini v celotno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestenecov, svetilnic, kadilnic itd. v raznem zlogu izvrševati. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno in zanesljivo, kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečasti, duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje v celoti izvršene sedlarske in jermensarje proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in popravila ter je izvrši po pravni ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Sv. Petra cesta 4, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznani natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarSKI mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarSKO obrtniJO zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najnatančnejše izvrševanje vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečasti duhovščini svojo izborni — zaloga galanterijskega blaga — po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodkov in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

Laneni firnež

najboljše kakovosti, dobiva se pri

Adolfu Hauptmannu

tovarna za firnež

v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

Ilustrovani ceniki potrebnih za obrtništvo, šolo in za dom zastojni in franko.

Prodaja na debelo in drobno.

Josip Tomec

usnar in zaloga usnja

v Ljubljani

Strelške ulice

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu trpežno doma strojno usnje za vsakovrstno porabo, po nizki ceni.

Dežnike

in

solnčnice

v

največji izbori

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavce pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečasti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franjo Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkvena ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkvena dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Janez Dogan

mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani

Dunajska cesta v Medjatovi hiši

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo izvršno urejeno

zalogo divanov, žimnic, omar, stolov, postelj itd.

Cenilniki s podobami so franko na razpolago.

Najnižje cene, izborni blago.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski liker

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani „pri voglu“ pr. Škofijo

Ta specialiteta prve vrste

glede dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovalcu in v vseh boljših spekerijah in v kavarah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborni urejeno podobarsko in pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj oenja naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Antona Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 18
priporoča se čast. duhovščini in sl. obinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke

V zalogi ima tudi že narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., pokrivala od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke od
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršuje se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

**Stanarinske
knjižnice**
za stranke
z uradne potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razporedbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Vizitnice
priporoča
Katol. Tiskarna.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, keruze in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Valentin Šubie
podobar in pozlatar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilo poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

St. 5757.

Razglas.

148 1-1

V zmislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. l. št. 22. dež. zak.), se javno naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sestavljeni in da se smejo od danes naprej skozi 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 1. marca 1895.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnosti in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec lekarnarja Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepi in zdravi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpré.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.
Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1'36, po 55 steklenic gld. 5'26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-14

Davidov konjak-sladni izvleček

Priporočen od medicinskih (621) velmož (50-13) olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-13) Glavna zaloga pri lekarnarju Jos. Mayerju v Ljubljani.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubni obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena. Na željo vpošijem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k preč. in cenj gospodom, da se dogovorimo ustmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljšje blago, prosim častite gg. naročnike, da blagovole vpoštevati moje mnogoletno, pošteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz najslavitejših lijskih. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur se se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,
v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno
l. 1870

Priporočen od polikliniške direktorije.

Uporablja se proti dušljivemu kašlju, boleznim v grlu, v prsih in proti otročjim boleznim.

Konjaka sladni izvleček

Neutrpen za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah in droguerijah. 590 52-29

Tovarna konjak-sladnega izvlečka v Leipniku.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta že 25 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani prsi sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prilagajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za ravnanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20-5

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime in, a so vendar posvojili sestavi in svojem učinku popolnoma različne od našega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto-kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prostimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti s družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 627 20-12

Osrednja razpošiljalnica za provinco: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarnarji: v Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli. Ubald pi Trnkóczy. W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid. Baumbachovi dediči: na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, A. Mizzam, lekarnar. F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezavi: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger v Novemestu: A. pl. Sladoviz; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina. B. Biasoletto, J. Serravallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini. M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Ormožli: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfsbergu: J. Huth.

Pozor!

Onim, kateri nameravajo staviti nova poslopja, oziroma prenavljati stara, priporočam izvrstni, preskušeni 2081 kranjski škrl (Schiefer)

kateriga ne prekosi niti opeka, niti ploščevina. Dobiva se pri meni v večjih in manjših množinah prav po nizki ceni. Prevzamem tudi elegantna dela na zvonikih, cerkvah itd.; delo iz rām povsem povojno in cenó. — Za trpežno blago in dobro delo jamčim za več let.

96 5-3

Franjo Kovič
v Osredkih, p. Dol (Lustthal), Kranjsko.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Franc Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi cela mašna obleka v najprilnejši obliki. 12 24-3

Cerkveni paramenti.

China Serravallo z železom

neobhodno potreben oslabelem in prebolelem

Vzbuja slast do jedi, krepi živce, čisti kri.

Srebrna svetinja: XI. zdravniški kongres v Rimu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Benetkah 1894
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Kielu 1894,
Zlata svetinja: Mejnarodna razstava v Amsterdamu.

Jako ga priporočajo zdravniške avtoritete, kakor dvorni svetnik profesor dr. baron Krafft-Ebing, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, profesor dr. Schauta, prof. dr. Monti, profesor dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich itd.

To odlično zdravilno, okrepčevalno sredstvo zaradi dobrega okusa jako radi uživajo otroci in ženske.

Prodaja se v steklenicah po pol litra in po litru v lekarnah.

Lekarna Serravallo v Trstu. 578 30-25

Razpošiljalnica zdravil na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: **Lekarna Piccoli** na Dunajski cesti, nadalje Grečelj, Mardetschlaeger, Mayr in Trnkóczy.

Lorenc Jesche preje Paul Jesche
v Stražišču pri Kranju
priporoča 144 2-1
veliko svojo zalogo najizvrstnejše
žime za modroce
od najcenejše do najfinejše in najdražje v poljubnej barvi: belo, sivo, rujavo in črno.
Cene so vrednosti blaga primerno zelo nizke.
Prodajalci dobé primeren rabat.
Vzorci so na željo franco na razpolago.

Pozor!
Protokolirana firma in tovarna za
kandite, bonbone, zaloga refoska, naravnega vina,
kognaka in rumkognaka 98 2
na Moravski in v Istri
Frant. Ptašinski
Valaš. Mezerič (Moravsko) via Hullein
Sv. Ivan od Sterne, pošta Visignano (Istra)
priporoča svoje izdelke, posebno iz vina napravljen, popolno naraven kognak in rumkognak za čaj, najboljše zdravilo proti bolestim, mrzlici in influenci, kateri pošilja v posodah držečih po pet litrov.
Velečastiti duhovščini računa kognak in vino 20% ceneje.
Ceniki so franco na razpolago.

Pri zlatem drž. jabolku. **J. Pserhofer** Zum goldenen Reichsapfel.
lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.
Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatlica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatlicami 1 gld. 5 kr., pri nefranskovanju pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštrine prosto pošiljati: 1 zavoje kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zavoje 2 gld. 30 kr., 3 zavoje 3 gld. 35 kr., 4 zavoje 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Manj nego jeden zavoje se ne more odposlati.) — Prosi se, da se zahtevajo izrečno **Pserhoferja** kri čistilne kroglice in gleda na to, da ima vsaka škatlica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v rdeči barvi.
Balzam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Trpotčev sok proti kavaru, hripavosti, krčevitemu kašlu itd., 1 stekl. 50 kr. — Ameriška maža za protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr. — Prašek proti potenju nog, škatlica 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s franko pošiljati 65 kr. — Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti prijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd., 1 stekl. 22 kr. — Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr. — Fijakarski prašek, proti kašlju itd., 1 škatlica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr. — Tannochin-pomada J. Pserhoferja, najboljše sredstvo za pospeševanje las, 1 škatlica 2 gld. — Univerzalni obliž prof. Steudel-a, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd., 1 lonček 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr. — Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gld. 646 (12-9)
Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.
Pošiljave po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljavi s povzetjem.

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni
(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)
KALODONT
mnogo milijonkrat
preizkušen in potrjen, zobozdravilstveno priporočan, je ob jednem najcenejše zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.
Dobiva se povsodi. 620 40-13

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja
kmetijskih strojev in orodja
Strojev za vinarstvo
vsakovrstnih sesalk
pralnih strojev
ovijalnikov, zračnalnikov perila
patentovanih mlinov za domačo uporabo,
na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri
Avgustu Kolb, tovarna strojev
Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.
Prijazna poštna postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.
Ilustrovani ceniki zastoj in franco.
Iščem prekupevalce in poštene zastopnike.

Zavarovalna in štedilna banka v Stuttgartu.
(Lebensversicherungs- und Ersparnis-Bank in Stuttgart.)
Ustanovljena 1854. — Pod državnim nadzorstvom.
Ves prebitek pripada zavarovancem.
Prebitek leta 1893: mark 3887417.
Zavarovani kapital mark 410.000.000—
Bančni fond " 115.000.000—
Ekstra rezerve " 18.000.000—
Najnižje premije. Visoke dividende.
Po planu A. II. 40% od dosmrtno in posebe še 20% od alternativne dopol. premije.
Po planu B. 3% rastoča dividenda od cele premije.
Najugodnejši zavarovalni pogoji. — Gospodom duhovnikom in zdravnikom se dajejo bonifikacije.
Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno
R. Rohrmann,
višji nadzornik za Kranjsko, Koroško, Štajersko in Primorsko,
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 19.
Zastopniki na Kranjskem: J. Lininger, trgovec v Ljubljani; Iv. Gruđen, umirovljeni o. kr. davkar na Vrhniki; A. Vremšak, občinski tajnik v Kamniku; Fr. Kramer, učitelj v Škofji Loki; Iv. Mali, posojil. tajnik v Kranju; Iv. Pollak, gostilničar v Trzinu; Fr. Jurca, blagajnik v Postojni; J. Kos, gostilničar v Idriji; K. Rosmann, gostilničar v Novem mestu; Fr. Pleničar, o. kr. kancelist v Trebnjem; Iv. Jerše, not. uradnik v Žužemberku; Iv. Tausik, not. uradnik v Metliki; Ferd. Štovic, not. uradnik v Črnomlju; E. Faber jun., trgovec v Kočevju.
Zastopniki na Štajerskem: J. Cardinal, mestni uradnik v Celju; J. Gspalt, urar v Pruju; J. Ballé, pot. učitelj v Mariboru; I. Simonitsch, trgovec v Radgoni; Jos. A. Černy, trgovec v Gracu.
Zastopnik v Trstu: Avg. Haas & Co., via St. Nicolo 8.
Zastopnik v Gorici: Fratelli Cossovel.
Zastopnik v Pulju: Evgen Scharf, knjigotžec, via arsenalu.
Zastopnik v Celovcu: Ed. Bartel, agent, Südbahnstrasse 7. 66 3-2

Dunajska borza.

Dne 2. marca.			Dne 1. marca.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	101	gld. 60 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160	—
Skupni državni dolg v srebru	101	65	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	165	50	Avstrijske rubeže srečke, 10 gld.	18	—
Avstrijska zlata renta 4%	125	15	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	75
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	90	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	40	Salmove srečke, 40 gld.	71	—
Ogerska zlata renta 4%	124	10	Tisne srečke 4%, 100 gld.	153	50	St. Genčis srečke, 40 gld.	73	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	30	Dunavske vravnave srečke 5%	133	50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	51	50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	107 1/2	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	25	Ljubljanske srečke	17	—
Kreditne delnice, 160 gld.	398	75	Posojilo goriskega mesta	111	25	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	257	—
London vista	123	80	4% kranjsko deželno posojilo	—	—	Akcije Ferdinandove seve železn., 1000 gld. st. v.	3435	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	50	Zastavna pisma av. o. zem.-kred. banke 4%	106	—	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	552	—
20 mark	12	09	Priporočne obveznice državne železnice	227	25	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109	75
20 frankov (napoleonidor)	9	81 1/2	južne železnice 3%	175	—	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	8	—
Italijanski bankovci	46	40	južne železnice 5%	130	—	Montanska družba avstr. plan	86	68
C. kr. cekini	5	81	dolenjskih železnice 4%	98	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171	—
						Papirnih rubljev 100	132	—

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za agube pri tvebanjih, pri izkrcanju najmanjšega dobitka
Kalantna izvršitev naročil na borzi.
Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.
Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosuge kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.